

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Agens De Rebus Ecclesiæ Sacris, & profanis, earumque usu, acquisitione,
conservatione, & alienatione

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 6. De restitutione in integrum adversus præscriptionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61834)

fili. *Institut quibus alienare licet. Schneide-
vvin. l. 4. tt. 6. §. de Publiciana VVesenbec. l.
44 ff. tt. 3. Axor l. 7. Summ. §. 39. Vallens. l.
2. tt. 26. & 2. & sequ.*

II. Præscriptio dormire censetur, quā-
do postquam inchoata est, aliquanto
tempore cessat, eoque finito, quasi resur-
git, & cum præcedenti tempore conti-
nuatur. Sic dormit 1. tempore belli, quan-
do leges & fora silent, homines aliò fu-
giant. 2. tempore pestis, quo inter cives
magna ex parte commercia languent. 3.
Contra Ecclesiam, cessat, quando Re-
ctore viduata est. 4. quando agere non
potest is, contra quem inchoata est, qua-
les sunt pupilli usque ad annum ætatis
suz decimum quartum expletum in ma-
re; in femina autem duodecimum; uxor
item vivente marito. *Castro Palao tract. 31.
Disp. un. pun. 22. § 16. Tholos. l. 40. c. 6. num.
10. & sequ.*

III. Interruptio generatim loquendo
duobus modis contingit, primò natura-
liter, secundò civiliter. *Connanus l. 3. c. 14.
n. 1.* Naturaliter interruptitur, cum in-
cipit deesse conditio aliqua ad præscri-
bendum necessaria, possessio nimirum,
aut bona fides. Civiliter, quando per actū
aliquem judicialem, puta litis contesta-
tionem interpellatur. Triennalis tamen
non interruptitur litis contestatione;
sed si condemnatur præscribens, restitue-
re tenetur: secus retinere exacto trien-
nio potest. Decennalis, vicennalis, & tri-
cennalis litis contestatione interrupti-
tur. Si tamen actor succumbat, vel litem
deserat, non censetur interrupta. Simili-
ter, si nō nisi animo interruptendi præ-
scriptionem moverit litem. Quod si litem
contestari quis non potest, protestatio

coram viris idoneis, & querimonia ad
interruptionem proderit. *V. Balbum tr. de
præscr. q. 6 Raym. & Silv. V. præscriptio. 12.
Armillam eod. Tuschum Conclus. 386 Vallens.
lo. cit. Antonin. part. 2. tt. 1. c. 15. §. 7. Tholos. l.
40. c. 6. Less. c. 6. Dub. 16.*

§. VI.

*De restitutione in integrum adversus
præscriptionem.*

Illis, qui damnum ex præscriptione a-
missis bonis suis perpeffi sūt, hoc medio
restitutionis uti licet, & interpellata Ju-
diciis auctoritate petere, ut in priorem
statum reponantur. Est enim rescissoria,
vel restitutoria actio, qua rem nostram
ex alienis manibus domum revocamus,
& recipimus. Convenit autem 1. minori-
bus ætate, qui viginti quinque annos
nondum explerunt. *l. 3. & 5. C. de in inter-
est. 2. Ecclesiz, & piis locis, licet 40. anno-
rum præscriptio sit. Glo. & DD. in Authen.
quas actiones C. de Sacros. Eccles. V. excludun-
tur. Ecclesia enim habet privilegium mi-
norum, estque instar minoris & pupilli,
ut DD. tradunt in c. 1. & 2. de rest. in inte-
grum lib. 6. Nec interest sciverint, vel non
sciverint præscriptionem, potuerint im-
pedire, vel non minores, & Ecclesiz Cor.
ad Reg. possessor. part. 3. §. 3. n. 3. quia propter
imbecillitatem ætatis, & mentis privile-
gium illud minoribus concessum est, &
inde ad Ecclesiam, & pia loca extensum.
Conceditur autem per quatuor annos
postquam sciverint completam adver-
sum se præscriptionem esse. *l. fin. C. de tem-
in integ. restit. 3. majoribus ætate etiam
permittitur prædicta restitutio in præ-
scriptione decem, & viginti annorum,
dummodo**

dummodò cum iusta, & probabili ignorantia sua, aut omnino absque negligentia sua constet, præscriptionem factam esse. Ignorantia enim sufficiens causa reputatur ad restitutionem concedendam, quemadmodum Bald in l. 1. nu. 24. C. qui admittit ad bonor. possess. Anchar. Consil. 70. n. 3. Curtius Senior in Consil. 82. n. 2. Felin. in c. Vigilanti de præscr. Gail l. 2. obs. 19. n. 18. vocans communem opinionem. Iisdem maioribus quatuor anni dantur pro tempore utili, sicut minoribus. At in præscriptione 30. & 40. annorum à prædicto beneficio excluduntur. Quia tanti temporis lapsus negligentiam arguit majorè,

quam cui favor, & gratia ulla tribuenda sit. V. Tusch. Concl. 587. & V. restitutio in integrum Concl. 289. DD. in c. 1. & 2. de restit. in integr. Molin. Diss. 80. Less. c. 6. Dub. 18. Laym. l. cit. c. 8. ci. fin. Regim. l. 10. nu. 300. & 301. Greg. Lopez l. 1. 8. tit. 29 par. 3. Palao l. cit. §. 17. etiam 30. aut 40. annorum præscriptionem maioribus concedendam esse probat, contra quàm Cova. & alii nonnulli faciendum contendunt. Idem de probabili ignorantia asserit. n. 4. Secutus Comitolum, qui l. 7. q. 17. omnino persuadere nititur, ignorantiam præscriptionem non obesse. Contrarium verò leges præsumunt.

TITULUS XIV.

De immunitate Ecclesiasticâ.

Immunitas Ecclesiastica est Jus, quo loca, res & personæ Ecclesiasticæ à cõmuni onere, seu obligatione liberæ, & exemptæ sunt: alibi libertas, & exemptio vocatur. arg. c. adversus de immun. Ecclesiar. DIXI, loca, res, & personas pluraliter, quia unius alicujus particularis loci vel hominis exemptio immunitatis Ecclesiasticæ nomen non meretur, quando hæc universitatem, & statum generaliter concernit. Tripl'em esse assignata definitio indicat. 1. dicitur localis, quia Ecclesiis, & similibus locis religiosis tribuitur. 2. realis, quæ rebus & bonis convenit. 3. personalis, quæ personis Ecclesiasticis debetur. De hac immunitate nonnulla in Parte primatit. l. §. 4. diximus, quibus hic reliqua addemus. V. Vallens. l. 3. Decretal. tit. 49. Azor To. 11. l. 9. c. 10.

§. I.

De immunitate locorum sacrorum.

Immunitas Ecclesiarum consistit Primò in cõ, ne in illis celebrentur emptiones, venditiones, negotiationes, & nundinæ; item universitatum, & quarumcunq; Societatum concilia, coitiones, & publica parlamenta, multò minùs fœda, & profana colloquia, & quæcunq; alia, quæ divinum officium perturbare possunt, abstinendum quoque à litibus, & judiciis sæcularibus, præsertim criminalibus, quæ sanguinis pœnam irrogent. c. 1. & c. Cum Ecclesia h. r. c. cessent eod. in 6. Alia illorum ratio est, quæ sunt voluntariæ jurisdictionis, ut manumissio, colla-

Xxx

t o